

Štvrtok po 2. adventnej nedeli – Ž 1

Žalmom, ktorým nás dnes liturgia obdarovala, sa otvára celá Kniha žalmov. Býva označovaný ako „predslov, prológ“ k tejto knihe. Hovorí o dvoch cestách – ceste bezbožných a ceste spravodlivých. Cestou sa tu, prirodzene, nemyslí klasická cesta, ale spôsob konania a života človeka. Je to téma, ktorá bola populárna aj neskôr v kresťanskej literatúre. Napríklad už najstarší kresťanský mimobiblický spis Didaché začína slovami: „Sú dve cesty: cesta života a cesta smrti. Medzi týmito cestami je veľký rozdiel.“ A potom už opisuje cestu života.

Vrátme sa ale k nášmu žalmu. Je chválospevom na zbožného človeka. Nejde o samochválu zbožného, ktorý sa chce odlíšiť od bezbožného, ale skôr o charakteristiku pravej zbožnosti, ktorá spočíva vo vedomí, že všetko je Božia milosť. Poukazuje na podstatu zbožnosti. Nechce sa stavať do pozície: Nech žijú zbožní – beda bezbožným!

Pohľad na život zbožného človeka sa tu dáva do porovnania s bezbožným. Je to bežný prvok múdroslovnej literatúry, ktorá predstavuje kladné v protiklade so záporným. Je pre nás teda poučením v dvojakom zmysle – kladnom i zápornom. Každý veriaci, ktorý žije v Božej milosti, je určitým spôsobom podobný zbožnému človeku, opísaného v žalme, ktorý „je ako strom zasadený pri vode, čo prináša ovocie v pravý čas.“ Tomu, kto nezostáva v spojení s Kristom, hrozí zavrhnutie. Taký človek síce ide pohodlnou, ale nebezpečnou cestou, ktorá ho vedie do záhuby, ako to neskôr zdôrazní aj Pán Ježiš. Bezbožní sú „ako plevy, čo vietor ženie pred sebou.“

Je použitý obraz vtedajšieho čistenia obilia, ktoré sa najskôr mlátilo špecifickými pojazdnými saňami, a potom sa zrno aj s plevami vyhadzovalo do výšky, aby vietor odfúkol plevy a čisté zrno padalo na zem.

Žalm upozorňuje spravodlivých, aby neschádzali z dobrej cesty. Zlým sa človek spravidla nerodí, ale skôr sa ním stáva. A to preto, lebo „ľudské srdce je naklonené k zlému“ (Gn 8, 21). Človek je náchylný ku zlu, a preto sa môže stať zlým pod vplyvom zlej spoločnosti. Preto je tu výzva, aby človek „nechodil cestou hriešnikov a nevysedával v kruhu rúhačov.“ Človek sa nestáva zlým za jednu noc, ale obyčajne padá na dno veľmi postupne. Nemá teda so záľubou počúvať bezbožné reči, nemá sa spolčovať so zlými.

Žalm nám ale ponúka aj prostriedky, vďaka ktorým môže človek zotrvať na dobrej ceste. Zotrvá tam ten, „kto má záľubu v Pánovom zákone a o jeho zákone rozjíma dňom i nocou.“ Adventné obdobie nás tak vyzýva k dennodennému kontaktu s Božím slovom. Vďaka vlahe, ktorú v Božom slove nachádzame, sa stávame a zostávame zelenými stromami. Ani si nedokážeme uvedomiť, aký veľký poklad máme v tejto knihe. Je plná smerovníkov, ktoré nás udržia na tej správnej ceste. Nezabúdajme: každý deň, každý okamih stoja pred nami cesty dve. Treba spoznať a vybrať si tú správnu. Božie slovo nám pri tom bude dobrým radcom. Pbjk!

Úvahy sú inšpirované nasledujúcimi zdrojmi:

Karel Flossmann: Liturgický rok A, B, C

Josef Hrbata: Písne království I.-II.

František Opletal: Rozjímání nad žalmy

Dan Drápal: Úvahy nad žalmy 1-4

Ján Grešo: Žalmy na kazateľnici

